

Olle Smed : en idyll /

Bergstrand, Per Emanuel,

59 C Allehanda. Romaner. Följd 2 årg. 1879

OLLE SMED.

EN IDYLL

AF

BIAS.

= *Ser Romanus Bergstrand*

ÖREBRO.
LÄNSTIDNINGENS TRYCKERI.
1879.

OLLE SMED.

EN IDYLL

BIAS.

ÖNERS
1875

Sti
tråd
djup
vid
att
Per,
hem

det
näm
lone
mar
den

och
vind
des
tyst,
sade.

Stina skulle gå bort till ett dansgille, men hon trädde skogsstigen med långsamma steg och gick i djupa, allvarsamma tankar. Hennes mors afskedsord vid förstugukvisten hade varit en förmaning till henne att visa sig mycket vänlig och snäll mot nämndemans Per, som hade henne i hågen och det vackraste hemmanet i socknen till arf.

Nog var Stina både lydlig och förständig, men det gick icke så lätt att med blid håg tänka på nämndemans Per, och ju mer hon lyckades tänka på honom, desto längre blef vägen, och desto långsamare togos stegen. Ur djupet af björkhagen skrek den förargliga taltrasten så att det hördes lång väg:

Din toka!

Din toka!

Din toka!

Vänd om igen!

Vänd om igen!

Vänd om igen!

Tösen tyckte att hela skogen skrattade åt henne, och hon stannade. Det blef tyst och stilla. Ingen vind susade i träden och intet löf darrade. Då hördes taltrasten längre bort än förra gången och så tyst, så att Stina måste lysna för att höra hvad han sade. Han hviskade långsamt:

Din lyckosmed,

Han kommer med,

Din lyckosmed.

Då blef Stina röd om kind, hennes öga glänste, och nu gick hon ej, utan dansade stigen fram och sjöng härmande taltrasten, men hon sjöng högre och fortare och med glad stämma.

Ett, tu, tre var taltrasten alldeles invid vägen och skrek himmelshögt och så snabt som spikhammaren slog mot städet:

Din Olle,
Din Olle,
Din Olle,
Kommer med på dansen,
Kommer med på dansen,
Gif du honom kransen.

Så hjertans glad Stina än var, blef hon förlägen och sjöng högre och fortare än trasten, bara för att ingen skulle kunna höra, huru han skrek ut namnet Olle för hela världen.

Men så kom hon fram på slätten, der ingen trast hördes, och der hon gick dold för människors ögon i den manshöga vaggande rågen. Nu gick hon i takt efter nyckelharpan och fiolens ljud, hvilka visade vägen till logen, der gillet hölls.

Dansen var redan börjad, men den kunde ej komma riktigt i gång förrän Stina i Arrud var med, ty hon var den fagrade och vänaste tösen, och alla svennerne ville först dansa med henne. Den förste hon fick se, var nämndemans Per, men af lyckosmeden, af Olle syntes intet spår.

Huru kunde man också vara så dum och sätta tro till den der elaka trasten, som bara roar sig med att göra spektakel af folk?

Olle Smed hade ju varit borta i två runda år, och trasten pratade ju bara i vädret! Ingen hade hört något vidare af Olle Smed sedan han försvann. Hvarifrån han kommit och hvart han tagit vägen viste ju ingen. Han hade ju varit en sådan der ur-

vaser, som bara spelade och sjöng. Nog arbetade han utaf hjertans lust, men han var ju en krake, som ingenting egde mer än kläderna på kroppen. Han hade visst pratat tok med Stina, men man kunde ju inte lefva af bara vackert väder heller; och så skulle han försvinna utan att säga ett ord åt någon menniska. Det är ju riktig dumt att förarga sig på en tocken! Han kunde ju vara både död och begrafven, och kanske både gift och annat.

Så stod Stina och retade upp sig sjelf, då nämдемans Per kom fram, klädd i guldkedja och fladdrande sidenhalsduk. Han var den likaste sven på hela gillet och dansade bra, fastän han ej var högre till växten än Stina sjelf. Nu bjöd han upp till hambopolska. Stina neg och tackade och svarade ja på stund. Men hon gjorde ännu mer. Hon var en lydig dotter och en förständig flicka, en bra tös, just lagom för ett helt hemman. Hon gjorde sig mycket söt mot nämдемans Per och berömde hans silkes-halsduk och hans guldkedja, och sade att de klädde honom. Hon sade också att han hade vackert hår, ty Per hade smort olja uti och slättkammat den luttätt, som prydde hans hufvud. När Stina sade alla dessa grannlåter, såg hon Per så vänligt i ögonen, men slog sedan blygt ned sina egna, liksom om hon blifvit gripen på bar gerning vid en obetänksamhet. Per var oerfaren och sjelfkär som alla unge män och tog allt för kontant; och han kunde väl svär-ügen göra annat, ty han hade ju sjelf köpt både kedja och halsduk och sjelf knådat in och slättkammat sitt hår, så att han såg ut som en silkeshare.

Med händerna om Stinas smärta lif svängde nu nämдемans Per om i hambopolskan, och alla andra stannade för att se på de två. Snart runno svett-dropparne ur Pers panna lika tätt som oljedropparne ur hans linhår, hvars tåtar svajade i rymden i kapp

med flickarne af silkeshalsduken i ett yrväder af dam och höfrö. Spelmännen spelade och stampade takten med fötterna, svennerne knäpte med fingren som med kastanjetter, Pers ögon strålade, och Stinas små fötter snuddade knapt vid golvet, när hon på Pers starka armar lyftes upp i luften och sänktes ned. Per var i sjunde himmelen och Stina var på god väg dit också, då den ene af spelmännen, en lustig ture, ville visa sin tacksamhet för det att Per lagt en silfverslant på tallriken. I polskans takt och allt jemt stampande med fötterna, började han ljudligt sjunga en visa, som Per brukade gnola på när han var glad:

Ja visst var det han som dansa' me mej,
och gula skinnbyxor hade han på sej.
Och fardifardifirdi fej fardifa
och fardi fardi firdifej fa.

Svenner och tärnor stämde in med spelmannen under högljudt skratt, hvilket kom som en skopa kallt vatten öfver den lycklige nämдемans Per. Han stannade, och detta var en lycka för den stackars Stina, som, seende sig ett mål för allas beundran och afund, velat njuta så länge som möjligt af sin framgång, så att hon var nära att tappa andan. Hon dignade ned på en bänk och tillslöt ögonen samt nästan sjönk i dvala. Musiken hördes mer bullrande än förr, dansen och bullret susade i hennes öron. Hon hörde svenner och tärnor springa ut och in, och det var tydligt att något ovanligt händt, ty hon hörde utrop af förundran och förfrågningar: Hvad är det? hvem är det? Nyfiken öppnade hon ögonen.

Olle Smed stod framför henne.

Stina vågade ej titta upp. Hon tillslöt ögonen och höll handen för dem, men ändå såg hon Olle Smed, ett hufvud högre än de andre svennerne och två hufvuden högre än nämдемans Per. Han hade

icke halsduk kring sin skjortkrage och var icke klädd i herremannadrägt som andre svenner, men ändå sågo alla blott på honom. Alla talade nu blott om Olle Smed, och det var som om hvarken nämдемans Per eller Arruds Stina funnits till.

Den stackars Stina höll ännu handen för ögonen och vågade ej titta upp. Hon var mer rädd för sig sjelf än för Olle Smed. Ja, hon var rädd för hela världen, och skulle blott ha velat kasta sig i armarna på Olle Smed, fastän hon ej vågade se på honom.

Ur sin ängslan blef hon hjälpt af Brita i Österrasta, en glad och vänlig tös, som hastigt ryckte henne med sig ut, för att liksom alla de andra se på Olle Smeds vackra kärra och hans ännu vackrare häst. Alla andra hade gått till gillet, men Olle Smed hade åkt dit och ingen viste, hvarifrån han kommit.

Det var en vacker och eldig fåle som dansade i skacklarna, men ett par svenner höllo honom vid tyglarna och lekte med honom. Tärnorna hoppade upp och ned i kärran för att pröfva fjädrarna i sitsen.

»Hvem har du lånat den der fålen af?» frågade nämдемans Per försmädligt, och aflöste en af svennerne vid betset, för att få se på tänderna huru gammal hästen kunde vara och få visa sig kunnig i slika ämnen.

»Det är min häst», svarade Olle Smed med en röst kall som jernet i schäskärran.

»Sitt upp i sitsen, Stina», ropade Österrasta-Brita. »Man sitter der som i en gunga.»

Stina hoppade upp, för att liksom de andra gunga i fjädersitsen, och nämдемans Per höll så säkert i hästens tygel, så att det var väl ingen fara.

Men huru säkert än nämдемans Per höll i tygeln, så ramlade han ett, tu, tre i diket med både silkesduk och gullkedja; och häst och kärra och tös skenade fram på den breda landsvägen. Men vid

Stinas sida satt Olle Smed och höll i tömmarna. Det var alltså ingen fara för lifvet, ty Olle Smed var hofslagare och kunde handskas bra med hästar. Men det var så förskräckligt ändå att fara i väg på det der viset, och Stina var så förskräckt, att hon inte kom sig för hvarken med att skrika eller tala. Hon teg, ty hon var nu som förut lydig och förständig och fann sig i omständigheterna.

Det bar af med stormilens fart utefter landsvägen, till dess Olle Smed helt tvärt vek af in på en smal och oländig skogsväg. Nu gick det litet långsammare, och Stina kom till litet mer besinning. Hon fann att det ej var fråga om, att efter en kort lustresa vända om till dausgillet, utan om något vida allvarsammare. Ännu hade ej Olle Smed talat ett enda ord till henne, utan endast glad och uppmuntrande språkat med sin raska fåle. Emellertid tittade han åt Stina och såg så god och snäll ut, att hon riktigt kände det in i hjertat och ej kom sig för att förebrå honom hans tilltag. Slutligen kunde hon ej återhålla sin oro, utan frågade: »Hvart i all verlden vill du taga vägen med mig, Olle?»

»Det skall du få se om en liten stund», svarade Olle Smed och smålog. Huru lång den der lilla stunden blef vet ingen, ty på slika stigar har man andra tidsmått och längdmått än på vanliga vägar. Det bar af öfver sockengränsen, utom gränsen för Stinas verld, utom pratets och förtalets lilla krets. Slutligen höll Olle Smed in sin häst, och Stina såg framför sig en liten välbygd stuga med en smedja.

Stugan låg midt in i skogen, omgärdad med ett måladt plank. Allt var nytt och såg så innerligt treffligt ut. Stina såg att allt var inredt och ordnadt så som hon förr i verlden talat om att hon skulle vilja ha det, och nu såg hon att Olle Smed bara tänkt på henne, när han redt sitt lilla trefna bo.

Forskande såg Olle Smed i Stinas öga och sade slutligen: »Detta är ej något hemman, det är blott ett litet torp, men det är mitt, och på Guds makt hoppas jag kunna föda dig derpå.»

Stina kunde ingenting svara, och det blef en stunds tystnad, hvilken Olle Smed afbröt med att fatta tömmarna, liksom för att vända om. Men hästen tycktes streta emot, och det gick trögt i vändningen. Då frågade Olle Smed: »Skall jag köra dig till baka till ditt hemman eller vill du blifva vid ditt torp och vid mig?»

Då hof talltrasten upp sin stämma och kvad:

Din lyckosmed!
 Din lyckosmed!
 Din lyckosmed!
 Gif du honom kransen!
 Gif du honom kransen!
 Gif du honom kransen!

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and is difficult to decipher due to its low contrast and orientation.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

